

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Institutul pentru
Politici și Reforme
Europene

Tehnicile de participare: Grup de lucru

Autori: Mariana Platon
Stanislav Ghilețchi

Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer

Notă de limitare a responsabilității

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Informează, abilitază și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, care este implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, în consorțiu cu Fundația Konrad Adenauer (KAS, Germania), Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE, Lituania) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene și Fundației Konrad Adenauer.

METODELE ȘI TEHNICILE UTILIZATE PENTRU IMPLICAREA CETĂȚENILOR ÎN EXERCIȚIUL BUGETAR

Instrumentele de consultare și participare

Accesul la informație simplă, clară și publicată în timp util este condiția de bază pentru elaborarea unui buget participativ și incluziv. Doar cetățenii informați pot participa activ la toate activitățile pentru elaborarea bugetului local. Dacă locuitorii cunosc câți bani cheltuie administrația orașului, pentru ce proiecte le cheltuie și de ce bugetul local nu poate finanța toate propunerile cetățenilor, atunci aceștia sunt mai dispuși să se implice și să contribuie cu idei și sugestii. Astfel, atunci când se organizează consultări cu privire la buget, este important să se pună la dispoziția publicului toate documentele ce se referă la subiectul supus consultărilor. Atingerea unui grad înalt de informare va confirma angajamentul și capacitatea administrației publice locale de a aplica metode de implicare și participare a cetățenilor.

Tehnicile de consultare și participare oferă cetățenilor și locuitorilor comunității posibilitatea de a-și exprima opiniile, comentariile, de a evalua un anumit serviciu sau de a propune noi inițiative. Consultarea reprezintă un schimb de informații în ambele sensuri: de sus în jos (de la conducerea administrației publice locale spre cetățeni) și de jos în sus (de la cetățeni la autoritatea publică locală). Participarea și implicarea cetățenilor în elaborarea bugetului este posibilă doar atunci când informația circulă constant în ambele direcții, iar cetățenii au ocazia de a influența bugetul local.

Pentru a asigura consistența și calitatea evenimentelor organizate pentru consultare și implicare se recomandă elaborarea unor regulamente interne care ar stabili rolurile și responsabilitățile fiecărei părți implicate. Hotărârea Guvernului nr.967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional poate servi ca exemplu pentru elaborarea procedurilor interne referitoare la participarea publicului în procesul decizional.

O bună practică este publicarea documentelor bugetare la cea mai timpurie etapă de elaborare a acestora și organizarea evenimentelor în timp util pentru a facilita contribuții semnificative și a avea timp suficient pentru a încorpora sugestiile cetățenilor în procesul bugetar.

Metodele prezentate în această secțiune sunt destinate să îmbunătățească comunicarea între cetățeni și administrația publică locală. Implicarea directă a cetățenilor în procesul de luare al deciziilor presupune că aceștia vor investi timp și utiliza propria expertiză la implementarea și realizarea proiectelor locale. Totodată, participarea autentică în procesul decizional permite ca părțile implicate să fie considerate parteneri egali care împreună contribuie la dezvoltarea localității și îmbunătățirea vieții cetățenilor.

Tehnicile și metodele de participare incluse în ghid	
Pagină în rețeaua internet Ședința publică a Consiliului local Sondaj Focus grup Întâlnire cu cetățenii în cartier	Comitet consultativ Grup de lucru Cafeneaua publică Masă rotundă Audiere publică

Grup de lucru

Metoda	Grup de lucru
De ce se utilizează?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pentru elaborarea unui proiect de document; ▪ Pentru îmbunătățirea unor procese și servicii la nivel local; ▪ Pentru identificarea de soluții pentru o anumită problemă din localitate.
Când se utilizează?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ La elaborarea programului strategic de dezvoltare a localității; ▪ La formularea de propuneri de cheltuieli; ▪ La evaluarea executării bugetului: eficiența cheltuielilor, monitorizarea achizițiilor.
Descriere	<p>Grupul de lucru este format din cetățenii care locuiesc în localitate și care doresc să contribuie la rezolvarea unor probleme. În comparație cu comitetul consultativ, grupul de lucru are un mandat mai scurt, deoarece funcția și misiunea acestuia sunt mai înguste, iar obiectivul este de a rezolva o anumită problemă. O dată cu identificarea soluției sau compromisului pe un anumit subiect, grupul de lucru își încheie activitatea. Prin urmare, autoritatea locală poate facilita crearea mai multor grupuri de lucru care să activeze în paralel pe diverse subiecte în procesul de elaborare a bugetului local.</p> <p>Grupul de lucru facilitează colectarea opiniilor și ideilor din partea cetățenilor. Pentru a crește eficiența și impactul grupului de lucru este important ca autoritățile locale (primarul, consilierii locali) să ia în considerare analizele elaborate de grupul de lucru pentru stabilirea priorităților și propunerilor de cheltuieli.</p>
Pașii pentru organizare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirea clară a scopului și obiectivului grupului de lucru. Activitatea grupului de lucru trebuie să fie îngustă și limitată în timp (exemplu: identificarea priorităților ce urmează să fie incluse în programul strategic de dezvoltare a localității - termen 2 luni). 2. Identificarea membrilor grupului de lucru. Participanții în grupul de lucru trebuie să fie relevanți pentru subiectul și problema care este propusă pentru rezolvare. Dacă se dorește îmbunătățirea bugetării de gen sau creșterea finanțării pentru tineri, atunci grupul țintă ar trebui

	<p>să fie femeile și respectiv tinerii. Pe lângă grupul țintă, membri pot fi și liderii locali ai societății civile și cetățenii care au expertiză în domeniu. Totodată, se recomandă să fie asigurat un echilibru de gen între femei și bărbați.</p> <ol style="list-style-type: none">3. Planificarea și organizarea întâlnirilor grupului de lucru. Fiecare întâlnire ar trebui să aibă o agendă și un rezultat clar ce trebuie obținut ca urmare a fiecărei întâlniri. Dacă întâlnirile nu au o direcție clară și nu vor duce la rezultate tangibile, atunci cetățenii nu vor continua să participe. Ca și în cazul celorlalte metode de consultare și participare, activitatea cetățenilor în grupul de lucru trebuie să aibă impact asupra bugetului local.4. Alegerea unei persoane care va conduce ședințele grupului de lucru. Conducătorul poate să fie atât un reprezentant al autorității publice locale, cât și un reprezentant al societății civile. Ședințele grupului de lucru pot fi conduse de aceeași persoană sau ar putea fi ales un conducător nou la fiecare ședință (prin rotație). Misiunea conducătorului este să organizeze discuțiile și să asigure un cadru respectuos pentru dialog.5. Înregistrarea tuturor comentariilor și sugestiilor elaborate în cadrul grupului de lucru. De exemplu, ar putea fi utilizat un flip-chart pe care să fie notate principalele idei. Înregistrarea contribuției publicului este importantă, deoarece ulterior aceasta va fi utilizată de autoritățile locale, dar și diseminată publicului larg pentru a informa și ceilalți cetățeni cu privire la rezultatele înregistrate.6. Utilizarea informației generate de grupul de lucru în procesul de luare a deciziei și sublinierea faptului că deciziile locale au fost pozitiv influențate de activitatea grupului de lucru. Aceasta va crește nivelul de interes din partea populației, deoarece locuitorii vor vedea că implicarea poate duce la schimbări bune.
--	---